

HẦY HÚT THUỐC ĐIỀU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LẺ XUẤT BẢN BA KỶ : THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

Quentin Seaton
NGUYỄN-KINH-ĐÌNH
DIEP VAN-KY
Collection of the...
Telephone: N° 324

Thích nghĩa chữ « Đê-Quốc »

Gần đây, trong cái luồng sóng chánh trị ở hoàn-cầu, có nảy ra một tiếng mới để chỉ lên một cái chánh-sách; tiếng ấy kêu là Đê-Quốc chủ-nghĩa. Chắc có nhiều người muốn biết qua loa về cái chủ-nghĩa ấy ra thế nào.

Có người lấy nghĩa đen mà giải rằng: Đê-Quốc là nước nào có Hoàng-Đê. Nói vậy không phải. Mỹ nước như Anh, Bỉ, Nhật, trong nước đều có quần-châu, thì kêu là Đê-Quốc phải rồi. Nhưng còn mấy nước như Pháp, như Hà-Kỳ, đều là nước lấy đất làm chủ, còn có vua chúa nào đâu, mà người ta cũng kêu là Đê-Quốc. Lại như nước Nam ta, nước Âu-Đô, và Cao-Ly, Miến-Điện v. v. trong nước còn có vua chúa nào đâu, sao không kêu là Đê-Quốc.

Vậy hai chữ Đê-Quốc, chẳng phải là dùng để chỉ một chánh-đế của nước nào, mà chỉ là để chỉ cái thi-thào và mục-dịch của nước ấy đối với thuộc-địa ra thế nào. Như thế thì nước nào đi lấy thuộc-địa hay là đi thực-dân rồi khác, đều gọi là Đê-Quốc. Nghĩa là Đê-Quốc xử với thuộc-địa có nhiều chỗ quan-hệ, cũng như là vua đối với dân có nhiều chỗ quan-hệ vậy.

Vì sao mà có Đê-Quốc chủ-nghĩa? Nói ra cho hết vẫn để này dài lắm. Đây chỉ lấy để đại-lược mà thôi. Nguyên là từ thế-kỷ thứ 19 trở về đây, các nước châu Âu vì công nghệ thịnh vượng, đồ sản sẵn và chế tạo mỗi ngày một nhiều, bán ở trong nước không hết, cho nên phải đi kiếm chỗ bán ở ngoài. Phương chi càng ngày càng chế-tạo mãi ra, trong nước hết cả nguyên liệu, cũng phải đi lấy thuộc-địa là có mục-dịch như thế.

Muốn giữ lấy thuộc-địa cho vững để lấy chỗ bán hàng và lấy sản-vật nguyên liệu ở thuộc-địa, thì phải có sự chánh-trị cho khôn khéo xảo quyệt mới, cũng có ngày là cả ekon trong ra, không ai chịu phục, cho nên đã có chánh-trị, lại phải có võ lực để vờ. Chánh-trị để dùng trong lúc bình yên, võ lực để dùng những khi bất lợi.

Nói tóm lại, các nước Đê-Quốc chủ-nghĩa đi lấy thuộc-địa, đều lấy võ lực để giữ việc kinh-tế. Bởi vậy cho nên ta

có thể định nghĩa được rằng: một nước nào lấy sự chinh-trị và sự dân quân lính của mình hơn người, đi tới một nước khác, một địa-phương khác, một dân tộc khác, làm cái gì xâm lược người ta về đường kinh-tế, ấy là Đê-Quốc chủ-nghĩa.

Cái thế lực của Đê-Quốc chủ-nghĩa ngày nay tràn ngập khắp cả hoàn-cầu, là coi qua mấy con số sau này, thì đủ ghê cái thế lực ấy to lớn biết là chừng nào:

Đê mặt trái đất này rộng hết thấy là 147 triệu 30 muôn cây số vuông, thì những đất thuộc về chủ-nghĩa Đê-Quốc quản-trị tới 90 cây số vuông nghĩa là chiếm hết hơn hai phần ba của trái đất. 85 người/cả thế giới hết thấy có 177 triệu, mà trong đó tới 1250 triệu, nghĩa là bốn năm cho chủ-nghĩa Đê-Quốc. Vậy thì ra để vì người ở trong hoàn-cầu, hầu hết bị cai trị bằng chủ-nghĩa này. Đáng sợ thay.

Nước Anh là nước Đê-Quốc chủ-nghĩa cũ-khỏi hơn hết, đất trong nước của họ chỉ có 31 muôn 4 ngàn cây số vuông, mà thuộc-địa rộng cả thấy tới 40 triệu, tức là đất của người ta mà họ chiếm, rộng hơn đất của họ 130 lần. Còn dân số của họ chỉ có 46 triệu, thế mà số dân thuộc-địa của họ có tới 429 triệu, nghĩa là một một người Anh, có 9 người thuộc-địa làm nô lệ vậy. Nước Pháp, số người trong nước chỉ có 39 triệu, còn người thuộc-địa tới 54 triệu. Bật dỗi là nước nhỏ hơn nước Bỉ, số người của họ chỉ có 7 triệu, mà số người thuộc-địa của họ tới 100 triệu, nghĩa là một người nước Bỉ, cũng ngang với người trong nước của họ. Từ đây trở lên, là nói những nơi thuộc-địa chơn chính của các nước Đê-Quốc chủ-nghĩa đó thôi. Còn mấy nước cũng đi dăng như là thuộc-địa, nghĩa là có tiếng đê-Quốc nhưng cũng bị cai chủ-nghĩa Đê-Quốc để nên, như là nước Tàu và nước Xiêm, thì chưa nói tới. Thanh 61 Chủ-nghĩa Đê-Quốc lấy số ít người mà sai khiến được một số nhiều người, là chỉ nhờ có võ lực, có chánh-trị và kinh tế mà thôi. Võ lực không được bằng cái lực chánh-trị, chánh-trị cũng chưa được bằng cái lực đê-Quốc kinh tế của người ta. Bao nhiêu thi-thào của chủ-nghĩa Đê-Quốc, đều ở cả chỗ đó.

TSH-V

Người đi bộ vòng quanh Thế-giới

Jean Parnadius định đi bộ vòng quanh thế-giới; hình đây là chụp lúc tại kinh-thành Paris, đem cả dứa con trai đi theo, chỉ trên một cái xe nặng 150-kilos.

Nội người phải xét đến ta

Mấy kỳ báo trước, Đông-Pháp đã chỉ sơ qua những ai là người dăng lập học-bồng, Tưởng thế các nhà nay mai cũng sẽ y lời Đôn-lao thỉnh cầu mà làm gương cho các nhà tư-bồn thì rồi. Hôm đây chúng ta động thấy mấy cái học-bồng của quí ông:

- 1° Nguyễn-phân-Lang;
- 2° Nguyễn-vân-Thỉnh;
- 3° Trần-vân-Đôn;
- 4° Nguyễn-phân-Châu;
- 5° Nguyễn-lân-Từ; 6° Đê-phu-Bình;
- 7° Lý-vân-Huân;
- 8° Nguyễn-vân-Liêng;
- 9° Trần-vân-An

Chín cái học-bồng ấy thì chắc sẽ có rồi. Xin các bạn thanh-niên có chí học mà rũi bị nhà nghèo không thể du học, nên sớm dự bị dăng có hướng lấy mấy cái học-bồng kỳ như thế này.

Từ đây Đôn-lao lại sẽ dần dần dăng thêm quí-danh mỹ ông tu-rên-lao ở Nam-kỳ mà dăng nên làm học-bồng.

Song « tiên xữ kỳ, hậu sinh » vậy nên, tuy đương buổi Đông-Pháp mới bắt đầu chấn chỉnh lại, muốn việc còn lấy phân cần, mà cũng lo lấy nghĩa-vụ này, định lập một cái học-bồng để tên là « Học-bồng của chí đê-Quốc Đông-Pháp Thời Báo ». Vì xét mình sức hèn của kém, nay mà lo trong nghĩa-vụ khó khăn, với cùng-dân cũng là hết chớ đê-Quốc chiền 6. Đặt tên như thế, tưởng cũng « danh chánh nghĩa thuận » vậy.

Học-bồng này sẽ định học là năm năm, mỗi năm cấp một ngàn đồng. Hai kỳ người Nam, người Bắc, người Trung, ai có tú-tài trung-học mà muốn sang Paris dăng học thêm hai năm hay ba năm rồi thì vào trường Cao-đẳng Sư-phạm (Ecole Normale Supérieure), thì xin cứ hỏi cho Đôn-lao mà hỏi.

Nhằm ai dù sự thì Đôn-lao xin cấp cho người ấy. Và ai mấy cũng phải nhớ rằng Học-bồng là để cấp cho kẻ học giỏi mà nhà nghèo. Vậy nên, ai là nhà giàu có, dù ăn cũng là người học kém, thì không nên gửi thư đến một công.

Tiền đây Đôn-lao xin có mấy lời cảm-tạ chư đê-giá, vì mới sửa sang lại chưa được mấy ngày mà đã dăng cả các hạng người trong nước hoàn-nghinh, ưu-trí-nghèo, không bao giờ không ghi nhớ.

ĐĂNG-PHIẾP CẢ KHAI

Tưởng-giới-Thạch

Sau khi qua Nhật-bồn, rồi về việc cách-mạng nước Tàu

Cái người găm mấy thế giới, nhớ thì anh hùng là Tưởng-giới-Thạch, 6 giờ sáng 28 tháng trước, đi từ Trường-hải đáp tàu sang Nhật-Bồn. Cũng đi có bạn Trương-Quân, Lư-Vân, Trần-thuần-Chân, và mấy chục người về với mình.

Lúc xuống tàu thì Tưởng về trường cũm lại không thấy người nào hết, mới lui lui vào bờ chờ đợi, rồi gặp Tưởng mới ra ngoài. Có một nhà báo Nhật-Bồn xin tiếp kiến. Nguyễn vi Tưởng là học Đu-vi-nhơn ở nước Tàu ngày nay, bây giờ sang Nhật, cho nên nhất cứ nhất động của Tưởng, người Nhật đều chú ý lắm, có nhà báo Nhật ở Trường-hải phải mời người đi theo Tưởng để lấy tin tức, rồi dăng vô-tuyên-diễn về để dăng báo cho cả nước biết.

Nhà báo Nhật ấy xét kiến, hỏi Nguyễn vi Tưởng nói rằng: «Lần này tôi sang Nhật-B, không có ý gì về việc chánh-trị cả. Chẳng qua được học nhân-dân tinh đưòng thì sang Nhật để tham công các ngày xưa, anh em bạn cũ, cũng nhau chào biệt đã mười ba năm nay. Tôi Trương-Kỳ tôi ở mấy ngày, rồi đi lên núi Văn-tiên để đi b. đưòng Côn sự đi sang Mỹ, chờ thừa quyết định ».

Hỏi tin việc loan nhơn, thì Tưởng cũng chỉ nói đại khái, chưa nói ý kiến là quyết hay không.

Khi đương nói chuyện như thế, Trương-Quân nói với rằng:

« Người đồng-sĩ ở trên bờ, không quên ở dưới nước » vậy Trương xin chào thôi để nghỉ.

Khi tàu tới Trường-Kỳ, có mấy nhà báo Nhật và người Tàu ra lên tàu đón. Tưởng tuyên-bố với mấy nhà báo Nhật rằng:

« Tôi sang Nhật chuyên này, chỉ xem việc tân-bố của quí quốc trong 13 năm nay, nhân dịp tôi mới sang loan cũ để nói thực, chớ không có ý gì khác ».

Lên đi về hạ trường lên Văn-Tiên, ở nhà Cửu-châu từ-sang. Tưởng nhớ một người mà từ-sang Đôn-lao, mới gặp một nhà báo Nhật nói rằng: « Văn-Tiên thật là thình-chàng ». Nhà báo Nhật xin chụp hình, Tưởng nói: «Tôi nay hết nhà, xin đi cho thay áo khác, Tưởng thấy anh ta chụp hình xong, rồi cùng với nhà báo Nhật nói chuyện.

Từ đây trở xuống lời sau đây của Tưởng-giới-Thạch và nhà báo Nhật-bồn:

— Xin ông cho biết có mục-dịch gì sang Nhật-Bồn làm gì?

— Chẳng qua sang nghỉ ngơi mà thôi.

— Ông có cùng Tống-nhĩn kết hôn không?

— Sau này có chính thức quyết định, thì có nói cho thế-gian biết.

— Quân Quốc - dân các nước đi phát Bắc, tư lực ở Quảng-Đông ra đi, mà tôi Đường-giương thời thất. Mấy ông cũng từ chức Tổng-tư-linh. Vậy việc cách-mạng sau này ta làm sao?

TUNNEY

MUỐN RA LÀM CHÁNH TRƯ

Tunney dăng ở Dempsey, được chữ vô-dịch hoàn-cầu về nghề về rồi, nay muốn bỏ nghề về mà ra làm chánh-tr.

Có mấy nhà làm báo hỏi hồi chuyện, Tunney nói rằng:

« Nhờ có cái tiếng vô-dịch mà tôi làm quen được với nhiều người trong xã-hội. Tôi không phải là người sẵn tiền chỉ nghĩ đó ăn, mà chẳng làm công việc gì. Lúc thừa nhàn, tôi đi du lịch để ném cái túi bóng-lua, và xem mấy cái danh thiếp ở đời, rồi tôi về làm việc thật sự làm gì? Có lẽ làm chánh-tr, hay là làm công việc, chẳng luận là công việc gì? »

Hỏi họ Tunney có an con gái đẹp không? Tunney trả lời:

« O! Con gái đẹp? Tôi không bán gì cho người tài cái sự. Tôi đi tìm vô công giờ làm những việc có ích ở trong đời thì hơn ».

— Việc cách-mạng thế là tiến-bộ, cho ông báo là định dăng thì không phải. Chẳng qua Trung-quốc vì đi quá rỗng, việc giao thông ngạn trở, từ Nam đến Bắc có nhiều chỗ không thể liên lạc được cách-mạng làm. Tôi nay, tinh thần và thân thể không được, cái trạng thái của chánh-phủ Nam-kinh này giờ, cũng có cái ý nghĩ như thế v. Xin đa tạ.

— Người Nhật-Bồn đi về việc Quốc-dân cách-mạng của người Tàu, thật là nhàn nhã. C. I - cảm-thích là nhà học Hoa, Nhật sau này chắc là học làm.

— Du-linh người Nhật biểu động tinh với việc cách-mạng của thế-quốc như thế v. Xin đa tạ.

— Người Nhật-Bồn muốn mở được nghề ngoại-diễn-thuyết. Ngại có ý v. Xin đa tạ?

— Có. Tôi sang Nhật phen này muốn giúp sự thế nào khiến cho người Hoa và người Nhật biết thương tình cho nhau. Mong sao cho người nhà nước để lui về nhàn, mà giúp cho việc cách-mạng nước Tàu được tiến chóng thịnh công. Nay mới tới đi chơi Đôn-lao, và Thuận-lao, sẽ có dịp nói chuyện lâu với người quí quốc.

GIÁ BÁO
Một năm..... 8\$10
Năm năm..... 5 00

MUA BAO PHẢI TRẢ TIỀN TRƯỚC

Quý vị có gửi thư mua nhật-trình gửi mandat trả tiền, hoặc gửi bài vở và thư tư chí, xin đi rõ ràng như vậy:

M. DIEP-VAN-KY
Directeur du Đông-Pháp Thời-Báo
96, rue Mac-Mahon - SAIGON

Phát rơi cho hết

Không say không tinh Thật oan!

— Anh ơi! Tôi thật bất công, bạn họ bắt đi chơi trong đồng thấy ai là một sự gây tội, là làm đem về. Có thể tha mà làm lại gửi ra biên-lưu, và bỏ đi một năm.

— Qua thật như vậy?

— Qua thật!

— Anh tên gì? — Chặng này tôi ở nhà đình ương bạn... M. thật có một sự gây tội mà tôi sao?

— Ông... sau chót sự gây tội lại có con trâu nhà...
Thật oan!

SỐ BÁO NÀY
CỦA PHỤ TRƯỞNG PHỤ-SIC VÀNH-ĐÔNG

Lời quý vị thương sau

00000

- 2. Tin tức mới
- 3. Việc trong nước
- 4. Tình lý gây cơn
- 5. Mổ người
- 6. Xem qua các loài
- 7. Bài mông con thú
- 8. Cuộc đấu vô Dempsey và Tunney

Cả mấy trường

Ai đã là người Annam có chút tư-bồn thì đến nên kẻ ít người nhiều mà giúp vào cuộc lập học-bồng dăng cho học trò nghèo du học. Vì tưởng rằng chẳng có đức chi cán-kíp cho nước bằng đều lo mà bói bỏ hơn-tài. Ai đã lo cho học trò hơn-tài, tức là yêu nước. Hỏi ai là người dám chịu mình là người không yêu nước?? Hỏi ai là người có hăng-sán hăng-tâm nên suy xét rằng không có sự nghiệp gì về vang và danh tiếng hơn cái học-bồng cho học trò nghèo. Mày ông tư-bồn nghĩ sao?

Hãy đến giờ ở hàng

Chữ xe hơi, người muốn mua xe hơi....

GARAGES INDOCHINOIS

1, RUE LEFEBVRE - SAIGON

Giá mới của xe : 8-10 và 12 C. V. hiệu "Turcat-Méry"

làm Tổng-Thống Huê-kỳ sang năm

Sang năm 1928, lên Huê-Kỳ hầu Tổng-Thống. Ông Tổng-Thống hiện này giờ là Coolidge, sang năm không định ra tái cử nữa.

Nghe ở ông có nhiều người ra ủng hộ làm

Trước hết là ông Hughes. Ông này hồi năm 1916, đã ra ứng cử Tổng Wilson, chỉ thua có mấy phiếu thành không trúng cử. Năm 950 khi ông Harding lên làm Tổng thì đem ông Hughes vào làm Quốc-vụ Tổng-vụ (Secretaires d'Etat, chức này ở bên Huê-kỳ, cũng như chức thủ-tướng ở nước ta). Ông Coolidge lên làm Tổng-thống, thì ông Hughes cũng ở trong nội-cabinet. Ông Harding chết, mà ông Coolidge lên (hồi đó ông Coolidge làm Phó-Tổng-thống; tức bên Huê-Kỳ, bao giờ cũng có ông Tổng-Thống; và ông Phó-Tổng-thống; hề chưa lên làm mà ông Tổng-thống chết, thì ông Phó-Tổng-thống lên thay, chứ không phải bầu cử gì nữa) thì ông Hughes vẫn làm chức cũ, nhưng ông Hughes hết hạn chức với nhiệm, cho nên đã nhường chức Tổng-thống cho ông Hughes từ chức. Ông này sinh tại New-York năm 1862.

Thứ đến Đại-Trưởng Daves, hiện làm Phó-Tổng-thống. Ông này có tiếng ở Âu-Châu, là vị-nhiệm trước ông sang Âu-Châu, để điều đình việc nước Đức trả nợ cho các nước đồng-mình, có lập ra một cái chương-trình kêu là (chương trình Daves), Nguyễn trước ông dạy khoa luật pháp ở trường Cao-đẳng Chicago. Hồi chiến-tranh, ông cũng có ra trận.

Thứ ba là ông Smith, hiện làm Tổng-Thống của New-York. Đó là mấy người có thanh-thế. Người ta cho rằng ông là ông Wilson ta lúc trước kia, và ông Wilson ta lúc trước kia, và ông Wilson ta lúc trước kia, và ông Wilson ta lúc trước kia.

ĐỒ BUỒN

LÀM GIÀU VỀ NGHỀ VIẾT THƠ NHƯ...
Viết thơ cũng có thể làm giàu được không? Có cái gương ông Albert Coates ở Hồng-Kông, (thời có thể trả lời được rằng: có.

Ông này một chữ để lại cho con cháu một cái gia tài? Hai vợ nhà ông tổng cộng giữa kinh-thành Luân-Đôn, và 100.000 đồng livres sterling (một trăm ngàn đồng bạc ta) chưa kể khi ông còn sống, đã cho ông hai người con gái, mà cho mỗi cô một tòa nhà 10.000 đồng livres.
Đầu tiên là cô con gái ông làm ra, chỉ cô ấy mới viết thơ trả giá tiền cho người ta mà thôi. Ông mẹ có một cô con gái viết thơ chuyên môn về nghệ thuật, thì cô ấy bán thơ cho người ta, viết thơ thành thị, thì lời mở rộng viết thơ, mỗi năm thơ của cô ấy bán được một triệu. Mỗi ngày, ông viết có tới hàng trăm bài thơ như thế.

Trong hồi chiến-tranh, ông phải mượn thêm lời mở rộng thơ của cô.

XỬ AN MỘT... CON NGƯA

Hầu trước Brigueville đi về núi chơi, xe đường chạy, có một con ngựa làm sao đó, mà cứ xe đó, ngất đi thường.
Về nhà, người bắt gia nhốt lại, lập thành như tòa án, để xét tội con ngựa đó. Mấy tháng rồi ngựa già làm con đười đười con ngựa ra hầu tòa. Con thằn lằn nhện bắt ngựa nhốt ở. Viên thư-lưu làm thầy kiến-đức cho con ngựa. Thấy kiến-đức bắt lấy con ngựa, cũng không xong.
Con ngựa bị kết án treo mà chết.

Tra án mạng bằng phép thôi-miên

Gần đây xem các báo Tây có đăng tin một nhà bác-sĩ dùng phép thôi-miên (hypnotisme) mà tra ra một vụ án-mạng; này xin dịch thuật lại đây để công-hiến cho những ai là người mê phép-miễn-thuật ở xứ ta.

Bữa 10 juillet trước đây ở tỉnh Debrecken bên nước Áo có một người đàn bà tên là Kiss bị ám-sát ở trong phòng. Sở cảnh-sát kiến đó bắt hỏi nhiều người, song vì không đủ bằng-cớ nên vụ án bị rơi-phải là đi hết.
Sau lại có một vị bác-sĩ tên là Eugene Gold đến chơi tỉnh Debrecken để làm phép thôi-miên. Bác-sĩ nghe nói trong tỉnh có xảy ra vụ án-mạng bí-mật thì tới nói với sở cảnh-sát xin để người tra giùm.

Vậy bữa 29 juillet, trước mặt mấy viên cảnh-sát và các vị y-sĩ, ông Eugene Gold dùng phép thôi-miên làm một người thiếu niên tại trong phòng người bị giết.

Lúc đó cơ, rồi thì người thiếu niên khám phá hết sự bí-mật trong vụ án mạng và nói rằng có thấy một người con gái hỏi xin bà Kiss hôn đồng bạc; bà Kiss không cho thì người con gái liền lấy khúc cây đập vào đầu bà Kiss, bà Kiss bị bể đầu chết. Người con gái ấy lấy 600 đồng bạc của bà Kiss, đem lấy để lau cái tay dính máu, lau rồi quẳng đi về thùng nước, con khúc cây thì ném vào lò.

Nghe nói như vậy, mấy viên cảnh-sát liền cho đi tới mấy chỗ kia mà tìm kiếm miếng đá và khúc cây, thì quả-nhiên đều thấy cả. Người thiếu-niên bị mê đó lại nói luôn đến tên họ của người con gái sát nham kia nữa, nhưng lúc sở cảnh-sát đến đi tìm thì người con gái đã trốn đi đâu mất rồi.

Người ta bèn bắt người anh cô mà cái-van, thì anh ta khai rằng đi mấy lần này thấy người cô làm nông này làm và ý không muốn ở nhà nữa, nên đã bỏ đi, song không rõ là đi đâu.
Hiện nay sở cảnh-sát ở Debrecken đương hết sự tìm kiếm tung-tích người con gái ấy.

Nước Đức muốn đòi lại những thuốc-địa củ

Trong một nước Thời-Đàm ở số báo trước đây, bản báo đã nói rằng nước Đức trước kia có nhiều thuốc-địa làm. Sau khi dân nước thua, bị mấy nước liệt-cường lấy mất cả, mà nhà nham, một nước cai trị một chỗ.

Bây giờ nước Đức muốn đòi lại. Mỗi rồi, bọn « có miếng ăn » ở thuốc-địa hợp lợi-nghĩ, xin chính-phủ phải yêu cầu van-quốc trả thuốc-địa lại cho nước Đức.
Có ông Methner, nguyên trước là toàn-quyền Đông-Phi-Châu, nói rằng: « Nước Đức cũng không trong mong gì về sự hồi lợi Liệt-Quốc để đòi lại thuốc-địa. Bây giờ ta chỉ có cách là điều đình ngay với nước Anh và nước Pháp mà thôi.

Nhưng xem nước Anh có ý giữ chặt những thuốc-địa của ta, chẳng muốn trả lại. Còn nước Pháp thì yêu cầu những điều mà điều kia lại đòi làm. Nếu ta không trả cái thứ này của chúng ta ra, thì sẽ có cái gì khác thì nào đòi lại được đâu.

Còn giáo sư Herzm thì nói rằng: « Nếu nước Anh và nước Pháp như đình chiếm lấy thuốc-địa của Đức mà không chịu trả, thì nước Đức có quyền đòi các nước phải bồi giá những thuốc-địa đó, mà họ tiến bồi khoản đi cho nước Đức »

NHÂN - TÀI

Bản-báo tiếp được một bài lai-cáo của bà Huỳnh-thị Đào-luân về NHÂN-TÀI. Văn-đó này là một văn-đó rất quan trọng; nay bà Huỳnh-thị đem ra bản, vậy bản-báo cũng vui lòng xin trích ra một đoạn giữa, đăng lên cho các-già xem, hầu được bà Huỳnh-thị có công kể-cu.

Phẩm một dân-tộc nào, hay ở thời đại nào, bao giờ cũng sản xuất nhân tài; có người có tài; « Giang sơn đất anh hùng đó » lời ấy thật không sai; duy có tài khí hậu sơn xuyên, tuy trình-đo đất trời của mỗi nơi mà cũng được ảnh hưởng, vì như nước non đất trời đã cao, thì sinh ra nhân tài cũng lợi lạc xuất sắc hơn. Còn nước non đất trời bầm-khại, đất tăm mịt mịt, nhân-tài nước ấy cũng chìm lút y hèn đi, hãy xem như nước Tàu trước Nhứt, nước Mỹ, nước Pháp, thì mới có những bậc như Xa-rin-Luan-Hoa - Thanh - Đôn, Ion-Van, Tây-Hương Long Thâm, con những nước bị chinh phục như Ân-Đô, E-Giêp-Lo-lai có nhân-tài như ông Canth, ông Zaglion-Pachin, mà công danh sự nghiệp cũng đến thế là cùng. Nhân-tài mà đức thế thì có thể cứu sống, treo mây, chêm cả kinh-hiền đặng cảnh bình phỉ van đặng, và con rừng ruồi có hoảng-trung, cứu nước lập công, danh ghi trong sử sách. Nhân-tài mà không gặp thời như ông Khất-Nguyễn, một làm long y nước chụ cả tài cao, tài đức, tài nhưng, thì chẳng ai nghe, làm không đặng sách, đến nỗi mấy năm phiêu lưu lãng mạn, có quẻ mơ màng, mong hồn về vẫn rơi lại phải đem thân phó cho dòng nước lức. Than ôi! sống chết dựa do nơi số mạng, đời đi không ai biết đến, nhân-tâm lợi chúng ta gì, thì cái chết cũng không thể lường cho ai được! đó là ảnh hưởng bất đắc chi.

Xưa Bà-Ty-Hề họ nước Ngụ về nước Tân mà Tân thịnh, Han-Tin họ nước Sở theo nhà Hán mà Hán hưng, suy đó thì biết thời thế cũng do nhân-tài mà biến đổi vậy.

Huỳnh-thị BAO-HOÀ

P. DANONVILLE
CONFITURES
pur fruit et sucre
Bonbon naturel
Arôme naturel

Agents exclusifs:

Agents exclusifs:

LUCIEN BERTHET & Cie
68, Boulevard Charner. — SAIGON

Xe máy hơi hiệu **ALCYON**

Tiền Bắc-Kỳ
DUONG-VAN-TAI
Rue Mac-Mahon N: 106
(Số 106 đường d'Espagnes)
Saigon

Rất nhiều kiểu salon và các kiểu xe cần và chạm theo lối hiện thời.
Thiếu kiên lực và chon đén; các môn đồ nhỏ bằng thép lọc thiết tốt
Có số thêm đủ màu

Duong-van-Tai
Kính mời

Bán tại hãng **L. Caffort**
Saigon-Namvian

Chạy một giờ hai mã lực - 2 cặp giá 220 \$
Kiểu du lịch - 3 mã lực - 2 cặp - 340
Kiểu du lịch thường đàng - 4 cặp - 580

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon - Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Caffort

ĐOÀN-THIỆN TIÊU-THUYẾT

MỒ NGHĨA-SĨ

— « Em ơi, dang buổi nước nhà ly-loạn, lũ giặc ngoài trời nhiều hại nước ta; lại thêm trong triều rành bọn gian tà, đáng lòng máu giặc. Sự thế dường ấy, nếu phải nhà không liệu mình ra cứu nước thì chẳng là nhục với danh-dự nhà mình; mà một mai nước-mắt nhà tan, anh còn mặt mũi nào trong thiên gian-san tổ quốc. Thời em hãy ở nhà nuôi mẹ, để anh ra theo việc sa trường em nghe hử.

— « Thưa anh, đã là phận làm trai, phải lo đến nợ nước, nay nước nhà trong lúc nghiêng-nghiẹo, thời anh đi ra tận hiệp lực đồng tâm, cùng nhau ra gánh vác, để nao để cho anh ra lo việc nước, mà em yên phận ở nhà, xin anh cho em cùng theo với. Ya lại, nếu mà nước mất, thì nhà đau con, em nghĩ ở nhà, chớ bang ra với nước ».

Đo la lời Ngô-tôn-Tả nói với em, mà Ngô-tôn-Lập đáp lại cũng anh đó.

Nhà anh em, Nguyễn con một nhà từ-tiết là Tôn-Lượng trước làm Bè-Cổc ở Giang-tây; họ giặc Mãn-Thanh, Tôn-Lượng quyết thủ thành, không chịu đầu hàng nghịch, sau phải tử-tiết.

Anh em Ngô-Tôn-Tả, học nhỏ giỏi, song không chịu ra ứng cử, vì không muốn làm quan với nhà Mãn-Thanh, nên cũng nhau lập võ-nghe, đọc các binh thư hàng mồng một ngày kia có dịp ra khôi phục nhà Minh lại.

Nghị vậy nên cùng nhau vào ẩn tích trong rừng, chiêu tập đồng sĩ các nơi, hơn ba trăm người, lập thành một đội binh gọi là đội « nghĩa dũng ». Tôn-Tả tự mình làm đốc trưởng, con Tôn-Bật thì làm phó trưởng. Ở trong núi đã ngót bảy năm, vô dãi trồng trọt và nuôi trâu bò, làm ăn cũng như người thường vậy.

Trong mấy năm tích lũy, của cải chẳng thiếu, lại thêm nhờ các nhà hảo-phú xa gần quyên trợ thêm, nên binh lương được dư dật.

Năm ấy triều-đình nhà Thanh lớn xôn, các nước ngoài đem binh tới xâm lăng, thêm một bọn gian thần, an hối-loại của người ngoài, bán kỹ tở hóa ước những quyền-lợi và đất đai mấy tỉnh ở phía đông.

Lúc bấy giờ, bọn giặc biên đem binh tới tàn hại Trung-hoa, sanh dân rất là khổ thân.

Bởi có ấy. Tôn-Tả mới thừa dịp đem binh ra, trước trừ bọn hải-khẩu, sau khôi phục lại Trung-nguyên, năm ấy tức là năm 1893, về đời vua Quang-tự vậy.

Khi Ta đem quân ra tới Nha-Son, trong thây thế giặc lay lừng, tàu dân chột cửa biển, một phần thì chia ra đóng đồn ở trên bộ, ước có muốn 1 người. Tả nghĩ quân mình ít ỏi, không thể chống cự, nên mới vào quan Đốc-soài là Ngô-Quy xin hiệp lực cùng nhau, để có trợ lực thêm.

Ngô-Quy lại có bạn thân cùng Tôn-Lượng, nên thây Tả vào thì chiêu tập tại cả quân lính và trong dụng Tả làm chức Thờ-ky riêng. Tả từ chối không chịu mà rằng: Tôi từ đây là muốn cùng đại-quan đồng tâm hiệp lực ra giữa chiến trường động trừ loài hung-hạo, nên phải tôi muốn làm chức tham mưu đây.

Ngô-Quy khen người cảm động, nên để cho làm một đạo tiên phong, hẹn ngày cùng quân Nhựt giao chiến.

Tôn-Bật lúc bấy giờ rui nghe tin mẹ đau, nên phải mũm đượ làm việc, Bật cũng lấy làm tức không được cùng anh mình ra chiến trường phụ lực.

Gương loé như chớp, đạn xuống như mưa, quân Nhựt đã sấn vào khời Ni-son; một mình Tôn-Tả cỡi ngựa, dục quân sĩ xông vào, thì như chỗ không người vậy.

Nhờ vậy mà ba quân nội khố, đánh bọn hải-khẩu trận ấy bị thương và chết có trên số ngàn người; khi quân giặc lui xa Tôn-Tả mới kéo binh trở lại.

Về tới dinh, quan Đốc-soài vô vẻ khen ngợi, chừng ngó lại dưới bụng và hai cánh đùi có bị thương. Nội một đêm thì chết. Trước khi chết, Tả cười bảo quân sĩ rằng: Như ta là một kẻ thơ sanh, không ngờ ngày nay ra báo quốc được, vinh hạnh biết dường nào. Chỉ tiếc không được cùng em ta bắt tay một lần cuối cùng cho danh dạ vậy. Nói rồi liền nhắm mắt.

Ngô đốc-soài phục người nghĩa dũng, chôn theo lệ tướng quân, trước mộ dựng một cái bia để là « nghĩa-sĩ mộ ».

Bật nghe tin anh tử tiết, cũng vội vàng tới ra mắt Đốc-soài mà xin phục thù.

Trận giặc này đánh từ sớm mai đến tối, thấy trên ngựa có một chàng nam-tử, đầu đã rơi xuống đất, mà một tay còn cầm gươm huơ dục ba quân. Chàng nam-tử ấy tức là Tôn-Bật tuy chết mà trận ấy giặc phải lui binh, vì giặc trông thấy xa, dèu cho là thần-minh, hoảng hồn, rời kéo chạy rảo.

Triều-đình nghe được việc ấy, truy tặng cho hai anh em đức chữ « Trung-tiết tướng-quân » lập một đền thờ ở Lăng-thành, gọi là đền thờ hai nghĩa-sĩ.

TIỆM TANG-KHÁNH-LONG

Tại SAIGON Đường Bonnard, số 81. (nhà sơn màu đỏ)

Các thứ hàng bên tay mới lại thiết nhiều, xin kể sơ ít thứ: Áo mưa bằng Saten và Gabardine Coutchoute. Áo Pardessus có bông độn lông, độn bông và độn bả. Giày bốt hàng, solitaires hiệu Parulux thiết tốt, non feutres hiệu Lyon, đủ kiểu đủ màu, bán sỉ giá thật rẻ, qui khách mua về bán lại sẽ có lợi nhiều, muốn chọn lựa đồ chắc sao hơn hiệu chieu cho vừa ý, vì bông hiệu làm Đầy đủ cho hàng lon tại Paris, nên lúc nào trong tiệm cũng có từ 5, 6 ngàn cái nón đủ kiểu kiêu thời, giá từ ba chục đồng một 16 sấp lên.

Về việc may quần áo, bông hiệu có đủ thứ Laines, Gardardines, Serges Huế-kỳ, và hàng Smoking Ni đen rất nhiều, Thường hàng từ 8 đồng tới 12 đồng một thước, bán lẻ và may, tùy cái may rồi.

Ký cang xin qui khách chiếu cố.

Nhà sơn màu đỏ, số 81, đường Bonnard chuyên bán quần áo và may quần áo rất đung, xin kính mời.

TANG-KHÁNH-LONG Cáo bạch

E. LOUVET
CUỘC ĐUA VÔ ĐỊCH NAM-KY 100 NGÀN THƯỚC
Hàng **AU SPORTIF FRANÇAIS**
135, Rue d'Espagne 135 - SAIGON
Đem ra đự hơn 9 người chạy về tới ần chục ba người:

Hàng 3: M. LARBERGIER với xe J. B. LOUVET
6: M. THOÛNG H. A. S. F.
21: M. MÔ H. A. S. F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy
Có bán tại hàng:
Au Sportif Français
135, Rue d'Espagne, 135 - SAIGON
Một mình làm Đạp-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây và cũng có bán xe máy hiệu: **ELDÉE và A. S. F.** và đồ phụ tùng cho xe máy và đồ ruột hiệu: **BERGOUGNAN**

HUYNH-KIM-VÂN
Ngân Tòa số Tranhinh Đạp-lý địa quyền TRAVINH và VUNG-LIÊM

NGUYỄN-VĂN-CHỨC
38, rue Amiral Courbet, 38 - Saigon

Xe máy đẹp, đèn Succès

SANG HON CÁC HIỆU ĐEN KHÁC
Hàng chúng tôi có từ bán máy hiệu xe máy đẹp:
Malbroeg, Talbot, D. I. C. Automotom và máy hiệu xe máy khác có đủ mẫu.
Qui vị muốn biết sự chắc hẳn, xin không các hiệu xe máy, xin không các hiệu xe máy này đây:
M. Hương quán Vạn-công-Vinh tại Quatre mô cuộc đua ngày 16-27.
Nguyễn-vân-từ với xe Talbot đoạt giải nhất.
Nguyễn-vân-Quỳnh với xe Automotom chiếm giải nhì.
Bùi-vân-hay với xe D. I. C. đoạt giải ba.
Nguyễn-vân-Lân với xe D. I. C. đoạt giải tư.
Nguyễn-vân-Tuệ đoạt giải năm.
Nguyễn-vân-Tuệ đoạt giải năm.

CÓ TRỮ BÀN
Đồ phụ tùng xe máy, và máy mài xe kéo và bơm xe hơi.
Máy hiệu hiệu Orthophone tốt thường hàng.
Má Succès đủ kiểu sức sáng không hiệu đến áo sành kíp.
Các môn thể trên đây bán rất rẻ.
Kính mời quý khách ghé thăm tại số 38 đường Bonnard.

ĐẠI-ICH
383, 385 Rue des Marins.
- CHOLON -

Điền nghệ về máy xay lúa gạo, đã rập hơn 20 cái nhà máy rồi đều đồng về lòng quý khách. Máy này chạy bằng motor dầu Mazout hay là máy lửa chum trâu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, báo kết quả không sai và không hao, giá phải chăng.

Điền nghệ về máy xay lúa gạo, đã rập hơn 20 cái nhà máy rồi đều đồng về lòng quý khách. Máy này chạy bằng motor dầu Mazout hay là máy lửa chum trâu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, báo kết quả không sai và không hao, giá phải chăng.

Điền nghệ về máy xay lúa gạo, đã rập hơn 20 cái nhà máy rồi đều đồng về lòng quý khách. Máy này chạy bằng motor dầu Mazout hay là máy lửa chum trâu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, báo kết quả không sai và không hao, giá phải chăng.

Điền nghệ về máy xay lúa gạo, đã rập hơn 20 cái nhà máy rồi đều đồng về lòng quý khách. Máy này chạy bằng motor dầu Mazout hay là máy lửa chum trâu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, báo kết quả không sai và không hao, giá phải chăng.

Đừng tưởng mà làm
PHẢI XEM CHO KỸ NHƯNG
MÁY HÁT NGƯỜI TA MUỐN DÙNG CHO MÌNH
Máy hát thiết hiệu
Pathé
THU ĐƯỢC CÓ MỘT CÁI HIỆU HOẶC HAI TRONG HAI CÁI ĐƯỚI ĐÂY TRÊN MỖI CÁI MÁY VÀ TRÊN MỖI CÁI ĐẤU MẠI HÁT

CƠ XE MOTO KHÔNG SỢ MƯA

Không sợ mưa, là giá trị hiệu GALERIES INDUCHOINOISES có bán một thứ áo mưa có quần, áo và nón rất đẹp, bằng vải mềm độ sợi nylon xe máy dầm mưa trong ngày cũng không ướt được — và tiện cho người đi xe máy, hoặc muốn đi chơi xa hay là dùng đi làm việc thường ngày, mặc đồ trắng cũng không sợ bẩn.

Mỗi bộ 3 cái giá: 29 \$ 50

Cũng có nhiều thứ áo mưa, thường may bằng lụa mà trong cao-su pha ngoài, nước mưa chẳng hề thấm vào trong.

Áo mưa này hiệu WELLS màu giá và beige: 10 \$ 00
Áo mưa này hiệu WINGLAS, màu giá và brun: 17 \$ 00
có cỡ 0 m 90, 1m 05, 1m 10 — cỡ 35 và 38.

Pile đen tốt hiệu DYNAMO và HYDRA: 8 \$ 35
(bản sỉ giá thật rẻ) Có nhiều kiểu đến bộ giá từ 0 \$ 90 tới 4 \$ 00

PHIAM-CÔNG-TÍNH
165, Boulevard d'et de SAIGON
Téléphone 181

Áo Caoutchouc bán mưa
Áo Gabardine bán lạnh

Cỡ	CAOUTCHOUC		GABARDINE	
	ÁO MƯA	ÁO LẠNH	ÁO MƯA	ÁO LẠNH
N 300	150	100	600	500
N 400	150	100	600	500
N 500	150	100	600	500
N 600	150	100	600	500
N 700	150	100	600	500
N 800	150	100	600	500
N 900	150	100	600	500
N 1000	150	100	600	500

Áo chèo (Ngòi) cao-su láng trong lót răng vuốt) thước tốt và giá về 10 số 425
Áo mưa dầm là Satin thiết tốt, trong cao-su và có lót hàng tráng thật đẹp như giá 31 \$ tới 34 \$ tùy theo cỡ thấp như lớn.

Bản tay hiệu: **Trần-Quang-Vuân**
188, rue d'Espagne - SAIGON

NOTA: Vì nào mưa xin để ở cao cụn mình cho chắc và cho biết người mua, 6m thì bán-hiện sẽ làm cho vừa

MỎI LAI ĐỒNG-HỒ TRÊN NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ

RẤT HỮU DỤNG
RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HỒY - GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị dân điền các, vị nông gia, mấy người lính chổ chuyên. Chúng tôi có tru nghĩ chế ra đung một kiểu rất tiện dụng cho các ngài, Chúng tôi cũng làm làm và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu bản đồ, hình giàng, vân-vân... không buộc phải mua.

Salon Nautique
Món bán 160, đường Paul Blanchy Saigon (Tânđinh)

TIỆM BÀN TRÀ TÀU

Kính cùng qui ông qui bà, lực châu chư quân-tử rồ: Bồn-hiền lâu nay chuyên rong nhai trà. Lâu nay Vô-đi chọn được thứ trà thượng phẩm uống đã ngon mà lại thơm và bổ khất. Xin kể những hiệu sau đây: **Trường học liên lạc, cái dĩa, thiết quan âm, hương hoa nài, Liên hương trà và Trưng-Quốc kỳ** chường. Xin qui ông qui bà dùng thử thì biết và xin như kỹ cái nhân kéo làm đủ giá, chúng tôi cũng gói lạng theo cách nhai hóa giao ngân. Lọc-châu qui-vấn có cần dùng gói cho chúng tôi sẽ gói bằng liền.

XIN LƯU Ý: — Kính cùng chư qui khách đàng rồ: nhơn vì phố lớn ở xa nay đê cái lòi, nên tìm tới bày gói phải đon lại góc đường Jardins số nhà 97 và cũng bán trà cũn thường.

Bồn chủ nhơn
TRẦN-KHOAN-KY, Các

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạn số 250.000 \$ 00

Công-ty làm những việc kể ra sau này:
1° Lãnh tiền đem gửi không hạn kỳ bằng học Đông-Pháp, hay là tiền quân Langsa, bằng bốn lý mỗi năm; 100-100.000 \$ 00.
2° Lãnh tiền đem gửi có hạn: 5 lý tới mỗi năm nếu gửi sáu tháng.
3° Bán chỉ phiếu (chèques) và gọi tiền qua Đại-Pháp bằng dây thép hay là gọi theo tàu tram (transfert par câble ou courrier).
4° Cho vay đủ cách:
5° Cho vay về hàng hoá nhập cảng ở ngoài-quốc (ouvert de crédits à l'étranger).
Cũng-ty Việt Nam Ngân-Hàng sản long mà chỉ rồ cho Đông-bang, chúng ta biết những công việc ở nhà Ngân-hàng mà đồng-bang, muốn cần dùng.
Việt-nam Ngân-hàng,
Số 54, Đường Pellerin, — Saigon.

La Cechinchine Foncière
19, Môt bãi số 19, đường Testard
SAIGON

Điện thoại số 623
Quảng-ly: ông Roger DUZAN, Cựu
Đầu phòng coi việc khản và mua đất
Quốc-gia tại dinh Hiệp-Lý Nam-Kỳ.
Phòng văn tra cứu về việc khản đất
Quốc-gia ở xứ Nam-Kỳ: khản khoả tiền
tiền, thuận mãi cùng xin phát mãi
cùng xin giấy quàn-nghiệp.
19, Môt bãi số 19
đường Testard, Saigon

LỜI RẢO

At có môt tư tưởng dốt 62 \$ Seo
Hôn P. F. foule đưng Laurenyère và
Richard cũn Yve Quach-thy-Quôn ở
cộng, thì xin phải lấy cốt trong Đông-
son ba tháng kể từ ngày 1° Octobre
1927, đến 1° Janvier 1928.
Bằng không thì chủ đất sẽ lấy đất
đang cất nhà mà mướn đất ấy.

Người biết chơi đều mua

Máy hát hiện = BEX ARGENT IN =
đi máy này là một thứ máy Suisse rất
lời như mọi máy khác, đầu máy hiện em-
nena tiếng hát rất rảnh rẽ. Nhiều kiểu
khí thời rất lịch sự, m. m. son rất nhỏ
Máy này mới lại rất nhiều từ hiệu: ...

At bon Marché Saigonais

TRÚ-TÀI QUỐC-TẾ HỘI

HỘI NGƯỜI PHÁP LAP RA ĐỀ TRƯ VẤN
Về của hội 65.000 hoa kim (đề góp phần nữa)
và 2.000.000 phát lạng để góp phần nữa
HỘI QUẢN: 55, 7, đường Edouard VII, Thouring-hai
HỘI NGÀNH Ở THÁP: 56 85, đường Saint-Lucare, Paris
SỞ CHÁNH Ở ĐÔNG-DƯƠNG
Số 55, đường George agner (Saigon, (tổng thư ký 27)

Tiền dự trữ đến ngày 31 đê. 1926 là: 18.285.783 \$ 6 đ-la Thouring-hai
Tiền lời đã chia cho hội-viên trong 1926 là 157.025.29 đ-la Thouring hai
Hội phải chịu quyền kiểm-soat của Chánh-phủ Đông-dương và vice
gi thuộc về Đông-dương

Grande Pharmacie de France

84-90, Rue d'Ormay — SAIGON
Sirop Vermifuge Maubar
Nước đường này bảo vệ rất kỳ công, dùng những chất thuốc để trị sán, lãi
trong bụng. Uống sáng bữa, và tiêu hóa rất nhàn trường
Uống từ nửa muỗng đến 1 muỗng café, tùy theo tuổi con trẻ cách sa bữa ăn
Laboratoire Maurice Barberousse
Pharmacieen de 1° classe
Ancien Interne des Hôpitaux de Paris

VAN-HÒA

CHOLON -- 38, Rue de Commerce, 38 -- CHOLON
Gần nhà máy xay lúa hiện Thanh-Sanh ở cũn ha công Cholon đi bên phải tay mới
Điện thoại số 102

Tiêm VAN-HÒA lập ra có 20 năm nay. Trong Lạc-đĩnh thì cũng đều nghề danh và
đều nhân và có lần hiệu nhườn các khác, tới và chế tổ công.
Nguyên vì năm 1912 lần hiệu có nước đàng môt người thợ nhườn nghề tên Tây
lại chỉ rồ cách nhườn vải cho Bồn-hiền biết. Phạm trong nghề nhườn vải thì công
phải kỹ công làm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhườn không giống môt
hiệu và kia chút nào. Thường thường trong việc nhườn thì ai cũng đều có dùng
chăm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhườn vải đê
đẹp, chỉ có vải tam-công thì mới có dùng chất đênh chăm mà thôi. Việc chế nước thuốc,
không phải là đê mà lai con phải già công làm mới đặng. Thuốc chế về dùng sự thì
vải nhườn đêng tới, ít nước thì vải ít không đêng đến mà nhiều nước thuốc thì vải

— Qui khách mua vải của Bồn-hiền xin coi cho kỹ trong môt gói đênh có nhân hiệu và cái hình của chủ nhơn thì môt kìa
lên đó giá mua.
Qui khách có đi đi Cholon xin môt đênh cũng tìm môt môt thì chế làm. Bồn-hiền rất vui lòng tiếp rước qui khách
theo ý của qui khách muốn.
Mấy hiệu vải của Bồn-hiền có cũn công tại toa, thường môt Saigon:
1- 2 con cá Kim-Ngư 2 màu. 1- Van-Hoa con gà trống. 2- Van-sau-Lông-bướm-bươm
3- 2 con cá Kim-Ngư 3 màu. 3- Van-xâu-Lông-xe-lừ. 4- Van-Hoa con ngựa đũa
3- 1 con cá Kim-Ngư xanh. 6- Van-Hoa Phi-thoàn.
Chữ-nhơn kính đênh

MỚI CÓ LẠ

Phong ngữ mới, chưa ai có, hơn các chủ
hết, có tháng máy điều khiển phòng
môt phòng đênh có cầu tiêu, buồng tắm,
máy nước chảy luôn luôn từ trong phòng
lên theo kiểu bên Tây, có thư từ, sách s
vở công, giá tiền không môt hơn các chủ
TU 3.25, 3.50 TỚI 4.00

CO NAM CHÚT CẠI PHÒNG
Có chủ để xê-hoi cho qui khách
Góc đường Boulevard Bonnard và Hippolyte van đường Sabourain
GRAND HOTEL DE L'OUEST
PHÒNG CẢNH KHÁCH LẠI
GIẤY THIỆP SỐ 1: 437
Kính mời qui khách đến nghỉ chơi cho biết.

Thư thuốc xô tốt hơn hết
và điệu dàng là

VICHYLAX

Nài cho được nơi chủ thuốc

Đại lý PHÁP QUỐC ĐẠI DƯ'C PHÒNG

Chủ nhơn: Maurice BARBEROUSSE

Môt bãi số 83-90, Đường d'Ormay — SAIGON

TÌNH LÀ GIẤY OAN

TIỂU THUYẾT PHÁP
Biên giả: Ngọc-Dien-Lang
(Tiếp theo)
Ông Bót-co-Thanh cúi đầu làm
thỉnh nĩa.
Quan-Thâm an hỏi:
— Ông phải khai thiệt. Hồi
hôm nay lời mướn môt gói đênh
có lại gần nhà ông Gò-di-To
chàng?
— Không. Nếu tôi có đên đó,
thì tôi mới thiệt cho chơi lam chi.
Quan-Thâm-an nói ngay Bót-
co-Thanh và nói:
— Hồi hôm này, lời mướn môt
gói đênh quá sát nhơn đê có sự
nghiệp ông Gò-di-To và bản ông
trường binh. Bữa sát nhơn ấy là
ngươi, là Bót-co-Thanh.
Ông Bót-co-Thanh môt xanh
hơn, nhơn.
Chư, tên đây-tớ ông là An-tôn
đứng sừng sọt.
Ông Bót-co-Thanh nói:

— Khôn khờ cho tôi lăm.
Ông thanh như vậy rồi, ngà ngời
trên ghế bất tỉnh nhơn sự. Khi
ông tỉnh lại, quan Tham-an nói:
— Người khai thiệt đi.
Ông Bót-co-Thanh giật mình
hỏi:
— Khai thiệt đênh gì?
— Rằng người điết nhà và
muốn giết ông Gò-di-To.
— Tôi không lẽ phạm tội ấy.
Tôi muốn thưa thiệt, song sợ
ngài không tin tôi.
— Người phạm tội, có tên Co-lo
thay rồ đầu đói.
— Ngài nói ai vậy?
— Tên Co-lo.
— Thằng Co-lo là thằng khùng
của bà Gò-di-To nuôi phải
không?
— Phải.
— Ngài nghe lời môt thằng khùng,
ngài cho tôi là đên đói nhà người
và muốn giết người sao?
— Thằng Co-lo tuy khùng,
song tôi khiên cho nó khản, nó
thay người đên nhà ông Gò-di-To
rồi, người núp sau đênh cũn. Kh

ông Gò-di-To bước ra cửa cao,
người hẳn ông hai phát
— Thằng Co-lo khai như vậy,
ngài tin nó sao?
— Lúc đầu, ta không tin tôi
sau là hẳn chứng cứ và khi ta tôi
đây hỏi người, người hẳn lại
nói không thiệt; vì vậy ta định
chắc là người phạm tội ấy.
Ông Bót-co-Thanh thanh rằng:
— Ấy là phần số của tôi rồ rồ.
Tôi phải chịu.
Quan Tham-an hỏi:
— Nếu người nói người vô tội,
người phải có chi bằng cơ?
Ông Bót-co-Thanh chơ kíp
trả lời, có môt người lính son-
đâm giữ cửa, bước vô nhà
thừa với quan Biện-ly và quan
Tham-an:
— Bẩm hai ngài, môt bôn nhơn
quê đó quá môt tram nhơn, kẻ
vát cubic người vát xuống là
môt sôm quyet vô tìm cho đênh
ông Bót-co-Thanh mà giết đênh,
bằng thủ cho hai người bị chử,
lừa mà chết. Tôi và người lính,

son-đâm kia cản ngăn họ mà
không dám, nên tôi đên báo cho
hai ngài hay. Lúc đó tiếng là tôi
tôi ông Bót-co-Thanh
— Phải giết thằng Bót-co-
Thanh là đênh để nhà người và
bại hiệu mỹ mạng.
Quan Biện-ly dạy tên son-đâm
ràng ra nói với mấy người say
ràng ra quan Tham-an và ta ở
đây ma tra về vụ ấy. Họ phải
trực về, nếu không tuân tôi là thì
ta bỏ tù hết. Người lính vưng lời
lời ra, đem lời quan Biện-ly mà
nói với mấy người nhơn quê,
họ lan lan lui về hết.
Ông Bót-co-Thanh thanh rằng:
— Trong thì mấy người ấy
ngờ tôi có phạm tội trong đó.
Quan Tham-an nói:
— Trong khi lừa chày, môt tên
vách trường nhơn xuống đê chết
bại người, vậy thì tội người nặng
lam. Người đê nhà người, hẳn
người và hai người chử lừa
chết vô tội vô tội...
— Người có bằng cơ gì phải nói
ra đê g chử minh.

— Tôi có ma noi không đênh
— Người phải noi, bằng không
thì ta giam người
— Tự ý ngao
— Vậy người theo ta
— Đi thì tôi đi
— Người chịu rằng người
phạm tội đó phải không?
— Không. Ấy là sự rồ rồ của
tôi cho tôi vô tội.
— Người có bằng cơ không?
— Có, mà tôi không noi.
— Vậy người thấy đê rồ theo
hai tên lính son-đâm thẳng vào
khảm.
Ông Bót-co-Thanh bước qua
phòng ở gần đênh thay đê, tên
ô An-Tôn ôm áo quần của ông
theo ông.
An-Tôn noi môt với ông:
— Thưa ông...
— Thưa cơ gì?
— Thưa ông, cửa sổ không cao.
Sên ta có môt chú kiến. Xin ông
lãnh minh. Ông Bót-co-Thanh
trời rằng:

— Người cũng tin rằng ta
phạm tội đó sao?
— Khi ông thay đê rồ rồ qua
noi với quan Tham-an
— An-Tôn chỉ cần sợ sên ta
lãnh minh, song tôi là người
vô tội không trốn tránh đi đên
Quan-Thâm-an làm thiệt.
Ông Bót-co-Thanh xin quan
Tham-an cho phép mình viết
chữ gởi cho cha mẹ ở Bari
đênh cho người yên lòng, song
quan Tham-an không cho.
— Ông cơ, thấy trước ra khôn
phòng ông Bót-co-Thanh.
Quan-Thâm-an niệm phòng lấy
ký lưỡng rồi kêu An-Tôn mà
nói rằng:
— Ta giao các vật trong phòng
này cho người; Thưa trước, sùng
và áo quần của chủ người, môt
đê chơi họ hóm, vật nào ở đên
phải để lại đó. Nếu có sự thất sự
gì thì người có tội.
(Sưu-sê tiếp theo)

PHỤ TRƯỞNG PHỤ-NỮ VÀ NHỮNG ĐỒNG

Hỏi chị em bạn gái

Chị em bạn gái ta cũng nên dự vào cuộc lập học-bồng

Lúc này Đổng-Pháp Thới-Bảo đang hết sức cố gắng về việc quyết định giúp cho học trò nghèo đi học và mới rồi lại có bức thư của cô Trần-Xuân-Lan khuyên các ông đi khất xướng ra việc lập học bổng tự mình làm gương trước đấng cho các nhà tư bản noi theo.

Những người xướng lên việc ấy, thật cũng đáng khen, người ra có đồng cũng rất phải, mà lời cô Xuân-Lan thì chắc ai cũng chịu cho lời chính đáng.

Vậy ta cũng chẳng cần chi khác lại những chuyện người người đều biết đồng tình. Ta chỉ theo cái thể thức lý phụ trưởng mà thôi chứ hỏi coi chị em bạn gái ta có nên tin tưởng các việc cụ thể hay không và như có dự vào thì có ích gì không?

Trước hết có nên dự vào không? Chẳng cần chi nói dài, chị em ta cũng đã chán hiểu rằng hệ việc chi mà đã có ích cho nước, có quan hệ đến cái tương lai của nó giống Việt-Nam thì trai vậy mà gái cũng vậy, cũng đồng như thể, cũng có trách nhiệm như nhau. Huống chi phần nhiều trong những việc phải ra ngoài các đường lối nước ngoài nhà suy thì chị em ta đâu có muốn làm cũng chưa đi đã làm đàng này mà có một chuyện, chị em ta có thể ra làm cũng chẳng kém chi đàn ông, giả chi em ta lại càng nên gắng sức vậy.

Vậy mà, nếu chị em ta có dự vào thì có ích gì không? Sao lại không có ích. Bà ba giúp một phần là một câu tục ngữ nên dùng vào vấn đề này.

Chẳng nói những bà tư-bản thì cũng chẳng khác chi mấy ông tư-bản hay là những người có nhiệt tâm như cô Trần-Xuân-Lan thì đâu có nghèo đến đâu cũng có thể làm nên việc. Nay chị xin nói kỹ về cái địa-vị này là, mấy có có công tư-bản hay là không phải tư-bản mà cũng có thể làm học bổng đàng.

Nói ra thì cũng rõ, chị em ta đi trước cũng đi theo biết cái thể thức của đàn bà ở trong xã-hội nó ra sao. Mà nếu như đều chi mà có quan hệ đến cái chính trong gia-đình, thì cái thể thức của bạn gái ta là hóa ra gặp ngay gặp vạ.

Ấy vậy, cái cuộc lập học-bồng đã là một cuộc lấy tiền tài làm gốc, thì có lẽ thành công không, cũng do ở bạn gái ta nhiều lắm vậy.

Thật ôi, mấy khi bên giới đời mà thể thể thì khuyển làm chuyện phải mà không lại chính chi theo?

Chị em bạn gái ta ôi, phải như vậy không thì là vào mạng của nước. Nếu không có như thế, thì nước phải hèn vậy. Nước đã hèn yếu thì nhà con mong chi!

Thế thì, giúp đỡ học trò nghèo đi học tức là giúp cho nước; mà giúp cho nước tức là thương nhà.

Nên chị em muốn làm việc; chị em bạn gái nên dự vào cuộc lập học-bồng!

Trúc-Cúc

SẮP XUẤT BẢN

AI-QUỐC BÀI ANH HÙNG của ông Tô-gô-Lâm
KIẾP HỒNG NHAN (Tiểu-thuyết) của ông Mông-Ky
Văn hay, giản dị, giá rẻ, mà sử có tính học-bồng.

Đồ tiện dụng cho gia đình

Cách để trang trí của con trai

Thường thường trong ruộng rẫy ta làm lúc về thì nhả muối để không làm chi hết. Nếu về có nhiều, thì ta mới dùng để khi không có mà dùng. Song muối thì ăn ngon theo cách muối, cho có dùng như trứng tươi được dân.

Còn như bên phương Tây, là xử trứng gà, trứng vịt đi, thì lại khác, nên họ mới gia công kiếm tìm nhiều phương thế để làm cho con trai. Họ dùng nhiều cách làm. Song chỉ có một cách để tiện mà lại dễ làm, nên biến vào đây làm thử.

Chỉ dùng nước sôi, để một phần nước với thì ba vào phần nước. Đổ vào trong khay rồi bỏ trứng gà hay trứng vịt vào mà dấp nắp lại cho kín. Để như vậy, quanh năm trứng gà trứng vịt vẫn cứng còn tươi như cũ.

Nhất nghệ tinh, nhất phẩm tinh

Đây là hình của cô Suzanne Lenglen cùng cô Wils ta tay và địch trong nghệ đánh Tennis.

Bên bờ phương tây chẳng có môn nào như môn đánh cầu.

Có người chỉ nhờ có một nghệ đánh banh vợt sanh mà đã từng quần tiếp với các vị Đế-ương cùng nhân vật trong giới khắp cả hoàn cầu.

Năm mới rồi đây, người Mỹ được có một danh cho thiên hạ coi mà chưa từng có người nào đã biết.

Thế thì là nhất nghệ tinh, nhất phẩm tinh. Các bà nước ta nghĩ sao?

Tặng cho mấy trò em

Đồ chơi có ích

Kỳ này thời nghĩ lại bằng một lý, tặng cho mấy em một món đồ chơi cho vui. Mọi người lễ mễ được con như chuyện chơi, thì chơi thời chơi nữa.

Thường là khi nào cha mẹ kêu mấy em bữa mấy em đi tắm, thì mấy em như chơi một lát; còn như bữa mà có đồ chơi, cho kẹo, cho bánh thì để lâu đi chơi lại hết.

Vậy mà đừng tưởng mấy em chỉ có tắm rửa ấy mà thôi. Nguyên mấy cái vật chơi thế, saxon ham đường như vậy.

Mấy em không tin, thì thử một đi nước rồi lấy mấy cái quet saxon vòng tròn xum xip lại với nhau, rồi lấy một miếng saxon vớt nhón, cảm vào giữa mấy cái quet, thì thế thì mấy cái quet sẽ chảy ra tạo hết; cũng chẳng khác chi mấy em nhỏ nghe đến tiếng saxon thì chảy, mà lại nước cho mấy cái quet nhón nhón lại như cũ, thì không có chi để buồn nữa; chỉ cứ lấy một miếng đường cảm ngay vào giữa lòng đĩa, thì quet vô thế thì.

Ngộ không? Mấy em làm thử coi!

KIỆP HỒNG NHAN Cúc-Hương Nữ-sĩ

Đây là hình Cúc-hương nữ-sĩ từ nhật viết ra quyển sách 'Kiếp Hồng-nhan' là ra cái thần-thể của nữ-sĩ. Chuyện rất bí-thầm, văn rất lời-lao, thật là một áng văn-chương kiệt-tuyệt trong đăm phụ-nữ nước Tàu gần đây.

Có Viên Mông-Kỵ dịch ra quốc-ngữ rất hay, đã xuất bản rồi, lượng bán rất nhiều và cũng rất được, chú ý các bà bé ích ít nhiều.

ít môn đồ tây

Nói « Soupe » mà, chắc đã có nhiều chị đọc hoài phải gần. Song ngay một câu về câu: « Soupe ngon thì lính giỏi ». Mà ngày sĩ nước ta hay gọi cũng chẳng cần đến lính làm chi, nên hôm nay em cũng không cần đến « Soupe ».

Từ ngày em làm học này, thì cũng em cũng (hạt quai). Vì mỗi khi em mua bữa vào bữa mồng gi thì em cũng nhớ lại cái thứ của lính không trộm đi. Vậy mà, gần hai tuần nay em được thấy là « Soupe », « mai », « Soupe », « sĩ », « Soupe », « quân cứu quốc ».

Bởi vậy nên chi, hôm nay em xin đưa bữa mà nói qua món này là « saxon ham đường ».

Bò-câu bị khám đặng

Pigeons farcis rotis, en taban de riz. Trước khi xử vụ này môn đồ tây em, tưởng nên chi, cách nấu cơm cũng cách làm Sauce madere vậy.

1 - Cách nấu cơm

Nấu cơm 4 người ăn 1125 cc rơm nước Soupe bô 250 id gạo 50 id 125 id tủy bò 50 id pho-mách Gruyere lát 2 cc hành nhỏ 1 cc hành lớn; tiêu.

Băm hành nhỏ hành lớn chung lên với nhau. Vứt gạo, ngâm trong nước cho đặng một giờ, vớt ra để cho thật ráo nước.

Bỏ hành lớn, tủy bò vào sơn chén lọc vào vung đem ra bếp rồi trộn lên với gạo, trộn cho thật đều; chừng ấy đổ vào sơn lại rồi lấy chừng vài muỗng Soupe chắt vào để vậy nấu, đừng dấy nắp lại.

Trong sơn cơm nước thì chế thêm « nước Soupe » mà, mỗi lần cơm, mỗi lần thêm nước « Soupe » thêm chừng nào hết 1125 cc-tam thì vừa.

Khi đương nấu phải nhớ mà nêm cho vừa miệng. Đến khi hết nước « Soupe », cơm vừa ăn, thì bỏ pho-mách lọc vào mà trộn cho đều.

2 - Cách làm sauce madere

1 lít nước « Soupe » 400 cc rượu madere (không thì rượu chát) 60 id bơ 60 id thịt băm 40 id bột mì một ít tền

Trước hết phải lọc bỏ cho sôi, rồi bỏ rồi chế nước « Soupe » mà trộn cho đều; bỏ thì bỏ vào trong rượu, bỏ tiêu vào nấu chung với nước « Soupe » sao cho cơm nước chừng phân nửa là đặng.

3 - Cách nấu Bò-câu

Lấy cơm nấu theo chi trên đây, rồi làm cho thật bở vào và chế một chút rượu madere. Nong rồi với cơm ra bô vò một cái khuôn tròn, để khuôn lên nấu chừng cách thủy. Nấu vậy từ chín cơm thành như hình cái khuôn, nên món kêu là bô câu bị khám đặng.

Làm bò-câu cho thật sạch, móc lông ra cho hết, rồi lấy muối bỏ ra rồi, chế gà, traife, có hành nhỏ, tiêu muối băm chung lại với nhau làm thành một miếng, nhưng đừng dón vào trong một bô câu.

Mấy bô-câu lại cho từ từ rồi quanh già treo như quanh già vậy.

Trong khi đương quanh bô-câu, thì phải nhớ lấy lông bò-câu mà lược cho sạch, rồi đem lông mà ép đồng lấy nước. Ép xong thì lấy nước này mà trộn vào với nước sauce madere đã nói trên kia.

VĂN-UYỂN

Bông bạc Tây và đồng bạc Đông-Pháp

Đồng bạc tây nằm trong đây là. Nhờ quê hương mặt ít mây châu, Gặp đồng Đổng-Pháp bạc đầu. Làn là câu chuyện đáng cười cười Bạc Tây than « xa xôi có quê».

« Biệt lao toàn cả bức; đượm về. Ngàn trùng than thế chầu chầu».

« Tâm than mà lại vào nề, cho than Bạc Đổng-Pháp làm dân phàn nàn».

« Găm như quai của trầu gang, lo. Đổng Tây Nam, được phép».

« Đồ mưu đảo vị thì là khắp trong. « Con than thì long-dong khóa khóa».

« Từ ra để chống chế nào vậy. « Bùn cũng làm kẻ ngược xuôi».

« Khi than với lợn chừng mu nỉ ăn. Từ xuất thế mấy lần chưa chày».

« Người đem chôn nào khác thay này. « Nhân lòng chẳng chực chờ xa».

« Đều khờ dại bôn thì xa tình gan. « Kể thì tình đem than mà chực».

« Ngươi lại bạc đời phực mê-dây. « Khi làm làm chuyện nguyệt « x».

« Mryw to làm hai người ngày kẻ lừa. « Chua trong thủy đem tiêu làm phao».

« Thôn này chưa gan nghĩ, gần nhon. « Đem tới cấp với là don».

« Tung thoi nhẹ sức rên hòa vào nôi. « Dụng làm chuyện từ than đất thoi».

« Dụng làm cho rất có nên ta. « Dụng mà đồ sách thay thi».

« Dụng cho đều chốn này-ngai này. « Dụng dụ lời hoa thanh trong sự».

« Găm than này đặng cho con chi. « Đốt tình cũng muốn ra đi».

« Tâm niệm tưởng bạc vẫn còn. « Phan-thi, Bạch-Vân».

Chừng đem ra ăn. Trật khuôn cơm ra trong đĩa lớn, nấu cơm bô-câu chắt ra làm hai mà bỏ vào đĩa lớn đũa, chế nước sauce madere vò, lấy Truffe cắt con có sắp lên trên mặt con cho đẹp. Rồi thì « ... ».

Lời dân riêng. Truffe bện mảnh kho kiếm, mà có, thể cũng mặt; tương bô đi cũng được. Cái vò sự chế rứa thì nên lộn cha vào miệng sơ làm và theo trên đây « không bap » người mình đến như các món cơm, thì không cần chi bất chước họ, vì họ nấu cơm sao cho bằng mình. Nên chỉ cứ đương nước soupe cũng các đồ phụ tùng trên đây mà nấu theo cách mình nấu cơm thường. Song phải nhớ, nấu cơm này ít nhiều bơ, nhiều mỡ, nên có kho chín một chọi.

Vậy phải chừa bớt nước soupe đặng chớ có kho quá thì dùng mà chế vò, bớt chế nước lạnh thêm thì sẽ không đặng ngon.

Kỳ này coi em đi gần trở lại kheo. Vậy xin mấy chị nấu thử cho mấy anh thoi. Nhớ là nên nấu bữa nào anh vò mà mận thì chắc ngon, em khỏi mất tiếng.

Mông-Ky

P. S. Con một cách như vậy nữa. Mà Bô-Câu thì đặng đặng nhưng mà cũng đương vậy. Cả chiến cho hơi vậy, rồi bô vò nước « Soupe » gì mà nấu cho chín, chế thêm vò một chút rượu madere. Nếu từ từ nấu thì chừng một giờ một giờ rưỡi thì chín. Món này, tiếng tây gọi là: Pigeons braisés, en taban de riz.

Cuộc thi giải trí của máy trò em

Hôm nay Bôn-bao và theo như lời đã hứa mà mở cuộc thi này cho mấy trò em giải trí.

Trước hết xin nhắc lại cho ai này, đều nhớ cuộc thi này là để riêng cho mấy trò em chơi, xin người lớn đừng dự vào. Bằng không, thì cuộc thi này thành ra một cuộc rất vô vị.

1 - Để thử nhất

Trong cái hình con ốc này có chứa bốn khuôn trò. Vậy mấy trò phải kể ra cho ai chơi, cái để vào sơn mà chơi, cái để ra làm hai người ngày kẻ lừa, cái để ra làm thoi thanh ra 31 là số đã để của « trong con ốc trên đây».

2 - Để thử nhì

Trong cái hình này đây có năm cái hình con, ô, chòm, lịch và một cái chữ thập.

Vậy mấy trò phải xếp làm sao cho mỗi hàng, ngang đứng vậy, hàng góc cũng vậy, cho đủ bốn thứ mà không cho hàng nào có hai thứ trùng nhau.

Trò nào muốn dự thì phải chắt làm cái hình này, cũng như cái hình con ốc này Đổng-Pháp Thới Bảo mà gọi cho bao theo bài minh để giải mã gọi cho Bôn-quân, ở đường Mac-Mahon số 7 Saigon, người phong bì phải ghi rõ chữ « Cuộc thi giải trí ».

Ấy đặng trong bì có hai câu để thí sẽ đặng thưởng một món đồ chơi và đặng bên lên vào báo.

Đổng-Pháp

Sách xuất-bản

Của nhà in « BAO TON » SỰ CÁCH MẠNG của ông Đổng-Ky

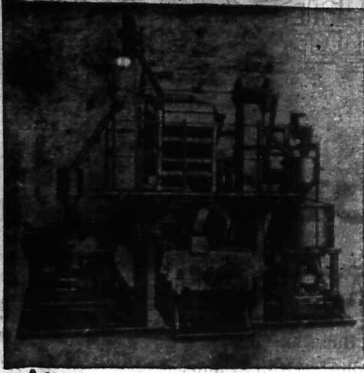
PHƯƠNG-TÂY 45-CHINH (Tiểu thuyết) của ông Mông-Ky

SÁCH ĐÃ XUẤT BẢN của nhà in « ĐÔNG-PHÁP » Nguyễn-kim-Đinh

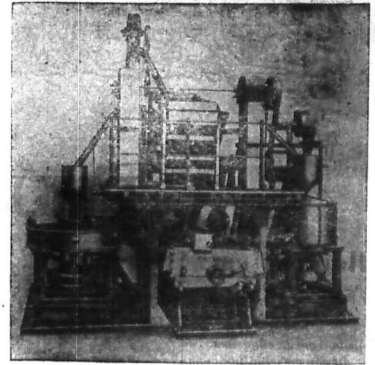
Tiểu-thuyết 12-đơn-quần (tục-kết) là Lăng-ông Bà-chiều và sách bán.

Trình-chi-ti (Tiểu-thuyết) của ông Phan-chấn-Trình (cố nhân)

Cố anh hùng nước Nam (vở kịch lịch) Bà Trưng, cô hình, văn-tê và các bài ca.

Décortiqueuse « FILIPINA » 10 tonnes 1 cône

Décortiqueuse « FILIPINA » 10 tonnes 1 cône

CÁC ÔNG PHẢI CÓ MỘT DÀN MÁY !!

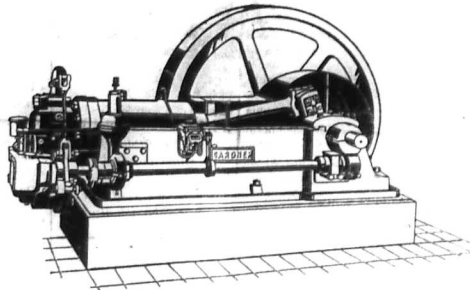
Không phải đi kiếm dầu xa, cũng chẳng phải dự trữ chi nữa

DUY CÓ DÀN MÁY

“GARDNER”

Là các ông dựng vừa lòng

MÁY NÀY CHẠY
MANH VÀ ÊM

MÁY NÀY NHIE VÀ
KHÔNG TỒN DẦU NHIỀU

NỘI NĂM 1927, ĐÃ BÁN ĐANG 50 CẶI MÁY NÀY

Một cái dàn máy 30 ngựa ở Tân-an, mỗi tháng chạy hết 40 \$ 00 tiền Mazout, điều này có ông Điện-chủ Nguyễn-văn-Nguồn làm chứng.

Chạy máy này dễ dàng lắm, không cần gì phải tay thạo nghề ! Ông Trần-văn-Rang, chủ nhà máy xay lúa ở Thủ-bộ (Cán-giọc) làm chứng như vậy.

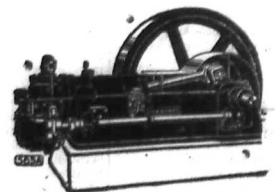
MÃY ẤY CHỈ CÓ TRÚ' BÁN TẠI HÀNG NÀY

AGENCE FRANÇAISE
D'INDUSTRIE MÉCANIQUE

104, Boulevard de la Somme, 104

SAIGON

Khít bên hàng bán máy may Singer

RIZIERE « COLONIAL »

Magasin de Soieries

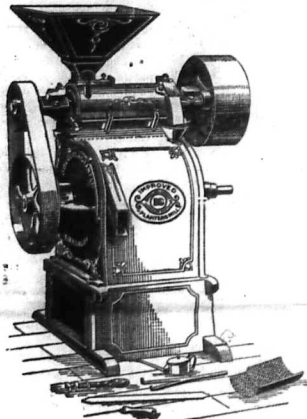
AU PRINTEMPS COCHINCHINOIS NAM-XUAN 59, Bd CHARNER, 59 SAIGON

Bán-biểu chuyên ròng món hàng lụa và mua bán các chất, tất cả, nên qui ông, qui bà chiểu cổ tới lui vui vẻ, chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Từ đây đến Tết, mỗi kỳ tuần lễ bán-biểu có tiếp đặng nhiều hàng mới, bông lã, tròng cây qui ông qui bà sẽ vui lòng chọn lựa, nào là hàng Tây, hàng Tàu, hàng Huế-kỳ, hàng Nhứt-Bầu, vân vân...

Kính mời qui ông qui bà đến viếng bán-biểu sản hàng t.ép trước Nay kính Au Printemps Cochinchinois - "NAM-XUAN" 59, Boulevard Charner - Saigon

HÀNG J. CAIR Ancien Directeur de la Mre Douglas et Grant Ltd. SAIGON

Bán và lãnh ráp các thứ máy xay gạo lớn nhỏ (có thứ kéo có capbe) (Planters Mill) chạy mazout gazogene và trấu, có đủ đồ phụ tùng nhà máy.

Mua bán tất cả và chắc chắn. Tại Saigon, Môn bãi 22-24, đường Lefebvre (trên lữ). Tại Chợ lớn, 215, đường Mỹ Tho.

Cuộc đấu võ Dempsey-Tunney

15 vạn người coi - Tiền thù được 70 triệu - Tunney thắng points - Dempsey kiện.

Hôm 22 Septembre, tại Chicago bên Huế - kỳ đã có cuộc đấu võ Dempsey-Tunney để tranh chức vô địch hoàn-cầu về nghề Boxe.

Hôm ấy mới chấp tôi, thiên hạ đã tới đông như kiến, trước cửa trường đấu võ, xe có không qua lại được. Người đi coi chen nhau, mà có người té bị gãy vai.

Trên là hình DEMPSEY, dưới là TUNNEY

Lúc Dempsey tới, thiên hạ vô tay rần rồ. Lúc Tunney tới cũng vậy. 10 giờ đồng hồ thì người lên đài. Võ hiệp đầu, Dempsey đánh tay trái nhưng hụt, Tunney đánh về mặt Dempsey một cái. Kế Dempsey chỉ nhắm đánh riết về mình, còn Tunney chỉ nhắm đánh mặt.

Hình thứ hai Tunney đánh trong Dempsey nhún cái võ hăm và trên đầu.

Hệp thứ ba, Dempsey bị đánh tới mặt, nhưng cứ sấn vào, thế không ra hơi.

Tôi hiệp thứ tư Tunney lại đánh

trúng Dempsey một cái giữa mắt đầu lên.

Nhưng tôi hiệp thứ năm và thứ sáu, tôi nghỉ chừng Dempsey thắng thế.

Hiệp thứ bảy, Tunney bị té mất 9 giây đồng hồ mới dậy được, trong tay Tunney té, Dempsey đắc chí, xô Tunney xô đẩy, và hất vào đá đẩy Tunney một cái.

Tôi hiệp thứ tám, thời đôi bên ngang sức nhau, không bên nào thắng cả.

Duy có hai hiệp sau chót, lúc bấy giờ Tunney bằng lăm, nên xuất thân lực mà đánh Dempsey đồ máu tràn trụa cả mặt. Người ta thấy họ Dempsey mệt nhọc muốn chết. Tôi tiếng chuông sang cùng hiệp thứ 10 thì giám-cuộc tuyên-bố cho Tunney thắng điểm (Vainqueur aux points).

Thế là Tunney được chức vô địch hoàn cầu về nghề võ.

Dempsey không chịu; nói rằng không phải là Tunney thắng, vì trong hiệp thứ bảy thì Tunney té tới 15 giây đồng hồ mới dậy được. Vậy há hèn Tunney phải H-T-I lại, muốn ngày nào cũng được.

Nhưng hội đồng bắt hẽ Dempsey rằng: trong lễ đấu võ, hẽ mình đã đánh té người ta rồi, thời phải ra gác đài mà ngồi, còn hồi Tunney mới té, thì Dempsey còn cái xương mà ngã, thì chứng giám-cuộc ra lệnh mới xa ra, thế là trái phép.

Mấy người chuyên môn về nghề này thời đều công nhận là Tunney đã muốn đặng ngay khi người giám-cuộc xuống đến tiếng thứ năm, nhưng mà người ta biểu Tunney hãy khoan, đợi giám-cuộc xuống tới tiếng thứ 9 hãy dậy đi mà đứng sức, vậy thời có điều chi mà Tunney không phải là thắng.

Fau về c. c. u. về ý người ta tôi hồi truyền thời Tunney nói rằng tôi hiệp thứ bảy tôi thấy rung lăm, may hiệp thứ tám trước tôi luyện tập chắm chỉ, cho nên tuy lúc té mà rồi tôi định thần ngay, Dempsey đánh công giới nhưng mà tôi dám chắc rằng chúng tôi có đầu với nhau tới mấy chục lần nữa, thời tôi cũng thắng.

Hỏi Dempsey thời Dempsey nói và xưng đáng là tay vô địch hiện tại.

Song Dempsey xin hội đồng lại cuộc fy đi, để bắt bên tái đấu, chưa biết hội đồng fy sẽ xét định ra làm sao.

CHANH-KIM-TUYEN

Xin qui vị nhin cho bị kẻ làm người già: tôi trong người lấy tiếng, Chanh-kim-Tuyen tiếng-sanh người (thủ Quảng mới sang Nam-Việt có lối kinh case cùng qui vị qui khân quan xin nhĩ già: tôi có coi bộ khoa cùng coi trường.

Số thi đoán việc nghèo giàu cùng danh lợi phù qui bản tiền.

Chư qui vị muốn biết việc sanh tử thời vận tài rồ.

Bềc quẻ năng trị kiết hung, không sai, không dua nịnh. Tôi cũng có coi thiên vận địa lý khân tướng định giá.

Tôi có người cắt nghĩa tiếng annam lời biện bạch không sai chẳng hề thua dết, tại đây có cái đàn hình, và cái bàn tay bằng vôi treo lên mới phải là Chanh-kim-Tuyen

Garage de réparations mécaniques des Automobiles

HÀNG SỬA MÁY XE HƠI VÀ ĐỒNG XE

TRAN-VAN-HIEP Propriétaire

Nº 4, Rue Magr, Nº 4 Dakao - SAIGON

Kính,

Tôi cho chư qui vị trong lục-châu rồ: Tiềm tôi đã lập ra trên mười năm rồi, song không sự mới, nay tôi đã lập thêm có cửa như là: sửa máy xe hơi, đồng thùng xe di chơ xe caution đũa đồ cùng chồ đồ, đồng xe lái bánh, xe kéo, xe muối, xe kiến, xe bò, cùng bánh vi xe làm muối nếm, áo nệm xe hơi, sơn xe, bán đèn xe, đồ bắc kê-giua, yên chổi, cao su, chông đạp hai tiếng cùng đồ phụ tùng khác. Hễ chư qui vị đem xe đến tiệm tôi thì làm đủ việc khôi đem nhiều chỗ mà mất ngày giờ. Như chư qui vị muốn biết thêm đày chi xin viết thư hoặc adresse trên đây thì tôi sẵn lòng hồi tin lập tức.

THÂN-VAN-HIEP

NAM-ĐÔNG-HUONG

Đường Amiral Courbet nº 32, SAIGON

Xin qui ông qui bà hẽ có nhà ngà này ở tại chợ mới Saigon, đã đặng qui ông qui bà vi ra lòng, xưa nay phụng thờ rồ, sạch sẽ, bồi dưỡng, có phếp tiện, và cũng có Garage cho qui khách đi xe hơi.

ĐIÀ HÁT BỘI MỚI LẠI

Hieu ODEON hát kìm sắt, hẽ mở 27 phan, hát nam không thất ứng. Mua địa hát hay là bằng hóa ở hiện nay trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đặng

158, rue d'Espagne - Saigon

- 19 Thế nữ ru ông hoàng
119 Triều Mã Vân chủ
181 Quán ru ông hoàng ngự
127 Sứ Cao tảo mộ
191 Thiên Hương đạo kieu
143 Hài người quần hậu ông Trương
153 Sơn Hân Nguyệt kieu vô chầu
129 Trư hồng hà sơn
171 Bức ghi-Ping kieu-nguyệt tam
189 Vô-như Lương (kệp, mới say)
191 Giảo Kim tên mai (lão hũ)
301 Bức chơ ông Trư ngự
201 Trư hân Trư-pháp-Chánh (cười vớ)
243 Trư quốc (Cấp Trương) (thành)
297 Sơn hậu (thứ chơ gĩa đi)
296 (tiếp theo)
217 Sơn hậu (thứ ba) (đồng Nhữ)
225 Bào-ng-Thư Bào-tan-Laung đánh)
327 (tiếp theo) (ghen)
281 Huỳnh-thiết-Thoan đi cầu
223 Kép ha sơn đi học
230 Kim-Lương than hát (tư hát rần)
272 Sơn-Hân (Mao Kỳ)
277 Sơn Hân (thông Ú)

Có bán đĩa lục: Victor, Fathé, Lyrophon mua đủ 10 đĩa hát kỹ thứ nào thì làm hiệu sẽ tặng một đĩa Cao-mên để nghe chơ chơ.

Thiệt-nghiệp-Xuống

F. NAM 142-144, Rue Pellerin, Saigon

Bên biên chuyên việc tu bổ máy móc lên lăm thang máy (ascenseur) lên hạ và cất nhà máy xay lúa gạo bán đủ những đồ phụ tùng xe hơi bất kỳ hiệu xe nào.

Lò đúc, đồng, thau, và nhôm (Ấu minium)

Bên sắt đồng và các thứ kim khí rất thể lệ.

Sửa súng và đồ các thứ khi-giải.

Bên các đồ phụ tùng theo kiểu vô tâm thường và đặng chíp.

Bên giường sắt và đồ đặng ngoài hũ sữa làm đồ bằng sắt.

Cửa ngõ hư hỏng rào sắt, đủ kiểu rào nhà.

Làm kieu hũ mớ và tấm thường.

Ông khoá và chìa khoá thiết chặc. Có làm đồ thổi lỏi (paratonnerre) chệt tạo và sửa máy móc xe hơi (xe máy hơi).

Làm đồ ghi đi Lục-4nh.

Công việc làm rất chắc chắn, mau tinh giá rẽ hơn các nơi.

Gởi-thi' u tiêu-thuyết mới

Khuyến đồng-ban chư qui khân quan Hãy xem!!!

Cuốn NƯỚC TRÍ PHÚC NON TINH mới ra đây là cuốn tiêu-thuyết rất có ích lợi theo thời kỳ này, gồm đủ nhơn tình đạo vị. Có bán tại các hàn sách và máy gare xe lửa.

SOLDE

VỚI CÁT NHÀ

Bán 0\$50 một tỷ lý tại hàng. 5\$ mới thêm một lô lăm đô một hoá nên bán rẽ hai tháng trước khi làm ventaire.

VÔ-VĂN-NỮ 99, Rue Lourdaux, Saigon

NAM NGHĨA-LO' I

đit Thái-Son-Quá

DENTISTE

Annam trường răng

Ngang nhà thương thị Saigon

Nº 110, Boulevard Bonnard

MỚI LẠI

Giàng xe chớ Bộ-hành và hàng

hiệu CLASSIC chớ đặng 1,500 kilos

hiệu DE DION BOUTON chớ đặng 1,000 k. 2,500 k.

Xe đặc ở sau xe-hội hiệu "KAP" tiện

cho những người đi du-lịch

Jean COMTE

Garage S. I. C.

34, Bd Norodong, SAIGON

GẦN HỘI CHỢ

GẦN HỘI CHỢ CHO NÊN HIỂU

NGUYỄN-VĂN-TRẦN

94-96, Bd. Bonnard

SAIGON

Giấy thép nói số 178

CÓ LẠI

Nhiều thứ hàng thiết lạ cho đơn bà. Nhiều thứ đồ ăn mặc tới nhất cho đơn ông

NHƯ: LÁ, GIẤY, VỐ, NÓN, ÁO CHEMISES V. V.